Самостійна робота. Принципи українського правопису та орфограма

20 хв · 12 балів · уміння: Знаходити слово з порушенням орфографічного правила; Добирати слова, написані за нормою, і відрізняти їх від помилкових; Відновлювати послідовність думок у тексті про орфографію й орфограму; Співвідносити принцип орфографії з прикладами написання; Розрізняти типи орфограм і види небуквених орфограм; Аналізувати пояснення написання слів і знаходити правильне

Варіант 1

Прізвище, ім'я _____ Клас _____ Дата _____

1. У якому рядку є слово з помилкою в написанні префікса? (1 б.)

А) розписка, безводний, розсадити
Б) розшукати, безкрилий, розчулений
В) розсіяний, безжурно, розкидати
Г) роспитати, безхмарний, розвіяти

2. Оберіть усі слова, у яких апостроф уживано правильно. (1,5 б.) Оберіть усі правильні відповіді.

А) Лук’ян
Б) мавп’ячий
В) кур’йозний
Г) миш’як
Д) цв’ях
Е) пів’яблука

3. Розташуйте речення так, щоб утворився зв’язний текст про орфографію. (2 б.) Розташуйте в правильному порядку.

А) Це правильне написання, яке потрібно вибрати із ряду можливих.
Б) Орфографія є системою правил, що визначають написання слів.
В) Правило, яке застосовують до такої орфограми за її відмінними ознаками, називають орфографічним.
Г) Основним поняттям правопису є орфограма.

4. Установіть відповідність між принципом орфографії та прикладами написань. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Фонетичний принцип	А. проте, про те
2. Морфологічний принцип	Б. гора і гір, села і сіл
3. Історичний принцип	В. бджола, дзвоник
4. Смисловий принцип	Г. сказати, схиляти
	Д. весна, степи

5. Установіть відповідність між прикладом і видом орфограми. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. ряска і разка 2. вгору 3. хо-джу 4. В’ячеслав	А. Наявність чи відсутність літери Б. Вибір потрібної літери В. Уживання апострофа Г. Перенос слова з рядка в рядок Д. Написання разом

6. Яке пояснення написання слів правильне? (2,5 б.)

А) За смисловим принципом ненаголошені е, и, що не перевіряються наголосом, пишуться за традицією, наприклад леміш.

Б) За фонетичним принципом префікс з- перед к, п, т, ф, х пишемо як с-, наприклад стерти.

В) За морфологічним принципом слова пишуться так, як звучать, наприклад спитати.

Г) За історичним принципом значущі частини споріднених слів пишуться однаково, наприклад зима.

Варіант 2

Прізвище, ім'я _____ Клас _____ Дата _____

1. У якому рядку є слово з помилкою в написанні префікса? (1 б.)

А) зкласти, спитати, схопити

Б) сказати, схиляти, сфотографувати

В) стерти, скинути, схвалити

Г) зсадити, зцілити, зшити

2. Оберіть усі слова, написані без помилки. (1,5 б.) Оберіть усі правильні відповіді.

А) морквяний

Б) бур’ян

В) тьм’яний

Г) св’ято

Д) дз’вякнути

Е) різьбяр

3. Розташуйте речення так, щоб утворився зв’язний текст про орфограми. (2 б.) Розташуйте в правильному порядку.

А) Прикладом небуквеної орфограми є апостроф у слові пів’яблука.

Б) До буквених належить вибір потрібної літери, наприклад у словах ряска і разка.

В) Орфограми бувають буквені й небуквені.

Г) Небуквені орфограми, навпаки, охоплюють написання разом, окремо чи через дефіс, перенос слів і вживання апострофа.

4. Установіть відповідність між принципом орфографії та прикладами написань. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Фонологічний принцип	А. леміш, левада, келих

2. Морфологічний принцип 3. Історичний принцип 4. Смисловий принцип	Б. яблунька, кузька В. просьба, молотьба Г. Аристотель, авіатор Д. напам’ять і на пам’ять

5. Установіть відповідність між прикладом і видом орфограми. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. облич і обличчя 2. будь-що 3. од-но-скла-до-ве 4. комп’ютер	А. Уживання апострофа Б. Перенос слова з рядка в рядок В. Написання окремо Г. Написання через дефіс Д. Наявність чи відсутність літери

6. Яке пояснення написання слів правильне? (2,5 б.)

А) Слова вгору і в гору пишуться по-різному за фонетичним принципом.

Б) У слові нігті літера г пишеться за історичним принципом, бо слово не має споріднених.

В) У словах бджола й дзвоник сполуки дж і дз позначають одну фонему, і це написання зумовлене історичною традицією.

Г) Слова весна і степи пишуться з е за фонетичним принципом.

Джерела:

- Українська мова (Караман) 10 клас, с. 73, 74
- Українська мова (Караман) 10 клас, с. 74
- Українська мова (Караман) 10 клас, с. 74, 75
- Українська мова (Караман) 10 клас, с. 75
- Українська мова (Караман) 10 клас, с. 75, 76
- Українська мова (Караман) 10 клас, с. 76, 77
- Українська мова (Караман) 10 клас, с. 77
- Українська мова (Караман) 10 клас, с. 77, 78